

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutum ad ca. „licarum partium“ proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általalok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhhoz, 1895. márczius 6-án.)

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor.,
Egyes szám ára 10 kor.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
Egyes számok kaphatók: a dohánytyúdszékben.

Visszapillantás.

Az élet örök törvényének, az elmulás és ujjaszületés tényének emlékeztetőjén, — az új év alkalmával — nem lesz hálátlan dolog, ha némi visszapillantást vetünk az elmúlt év közéleti eseményeire.

A történetíró könnyen jellemzi majd e kort, mert hiszen abban dominálnak egyrészt a hatalom kezelőinek durva törvénysértései, hatalmi erőszakosságai, másrészt ezen tényekkel szemben a honpolgároknak szinte példátlan egyöntetű nemzeti öntudatra ébredése. — A mily veszélyes, sivár és szenvedésekkel teli jövőt jósol az egyik, ép oly kecsesgató jelenség a másik arra, hogy erőt merítsünk s bizva higgyük, hogy a nemzet jelenlegi nemzeti öntudatra ébredése végre meghozza a való életben is a törvényeinkben már biztosított önálló, független nemzeti létet s megszünteti azon abnormalis állapotot, hogy e haza fiainak munkájának gyümölcsét idegen állam zsebébe el töltsék és hogy Tanúk véraúójukat oly hadseregben róják le, a melyet bármikor felhasználhatnak nemzeti jogaink, alkotmányunk megsemmisítésére.

A jövő eseményeit eltakaró függönyt ember fel nem fedheti, ép azért szükséges,

hogy reményeink megvalósításáért a mindennapi jelenben megtegyünk mindent — munkálkodjunk, energiánkat, erőnk, harci-készségünk el ne hagyjon, hazánkért, nemzeti jogainkért küzdjünk elszántan, összetartva, becsületesen és semmiféle magán, személyes tekintet küzdelmünk erejét meg ne bénítsa.

Megtettük-e mindezt az elmúlt esztendőben?

A nemzeti ügyért való harc leszorítottván törvényes fórumáról — az országgyűlés szinteréről, visszavonult az alkotmány védbástyái — a törvényhatóságok területére, első sorban tehát a törvényhatóságoknak, azok tagjainak állott kötelességében a nemzet jogaiért harcba szállni. Megnyugtató, vigasztaló dolog, hogy a törvényhatóságok, köztöltük egy e város, mint a megye törvényhatósága, hazafias lelkesedés- és készséggel beállt a küzdők és az alkotmány védői sorába. Hazaszere-
tetének lángoló tüzevel és erejével csatlakozott a többi törvényhatóságokhoz, s állásfoglalásával fényesen dokumentálta, hogy elérkezett az idő magyar nemzeti államunk teljes kiépítéséhez s a közintézményekben csak oly alkotást, szövet is-

mer el, a melyet a magyar Géniusz bevilágít.

Igaz ugyan, hogy városi törvényhatóságunk a nemzeti küzdelem már megállapított harcvonalát egy lépéssel hátrább tette és elszomorító, hogy e lépés megtételére utilitarius szempont vezette, de ez ne aggasszon senkit, hisz minden megtisztulásnak meg van a maga természetes folyamata s ha az sötét szellem, mely törvényhatóságunkat már hosszú időn keresztül lenyűgözte, még néhanapján felüti is a fejét, azt mihamarabb el fogja söpörni a feltámadt közéleti tisztesség és a nemzeti szellem.

Az új esztendőnek ezeket kell megérlelnie. **Jus.**

UJDONSÁGOK.

— **Bücszás.** Dr. Városvy Gyula kalocsai és bácsi érszek, egyházmegyének felelhetlen volt főpásztorja a napokban isten hozzádot mond azoknak, a kiket négy esztendőn keresztül fieként szeretett s a kik benne Krisztusban jó atyjukat tekintették. Az idő rövidsége miatt nem lévén alkalma, hogy annyi ismerőjének személyesen bucsut mondhasson, dec. 31-én és jan. 1-én

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCAJA.

A maglaji hős.

Irtta: Dr. BÁRDOS JÓZSEF ciszt. r. tanár.
(Folytatás.)

A súlyos veszteséggel végződött véres csata után való nap a königgrázi erősségtől délre szedelőzködött össze seregünk. Az egyes visszavonuló hadtestek között való összeköttetés kiképzésére leginkább minket, huszárokat, használt fel a hadvezetőség.

Amerre csak jártunk, csakhamar mindenfelé ellenséges, portyázó porosz katonákra bukkantunk. Egy alkalommal igen érdekes kalandunk történt. Ugyanis portyázás közben mintegy fél század porosz huszár vett észre bennünket, amint nyolc huszárral előtűk elvágtattam. Rögtön utánunk iramodtak, mire mi sem vettük tréfára a dolgot s lovainkkal tőlünk telhetőleg iparkodtunk menekülni előlük.

Azonban a távolság egyre fogyott köztünk annyira, hogy a halálfejes porosz huszárok már-már golyóikkal elérhettek volna bennünket. Végző erőfeszítéssel sarkantyuztuk meg lovainkat és száguldtunk előre, míg végre körülbelül egy öthat méter széles patakhoz értünk. A nagy igyekvésben nem vettük észre hirtelen az akadály nagyságát s merészen szorítva lovainkat, a patakon valósággyal úgy repültünk át, mint megannyi Pegazuson. Egyetlen egy huszáromnak a lova süppedt csak bele a patak szélén, de ez is csakhamar kievickélt a bajból. A minket üldöző porosz huszárok látván a mi merész ugrásunkat, szintén biztak lovainkban és neki ugráltak a pataknak, de biz silány eredménnyel, mert felénél több bele-

esett lovastul a patakba. Így mi azután könnyen futyultunk. Huszárajaim — mind a nyolc somogyi magyar fiu volt — hátra-hátra tekingetve még gunyolódtak is az összegabalyodott porosz huszárokra, visszakiabálva rájuk csekély német tudásukkal:

— Bist Hanswurst kein Huszár! Besser springen! (Paprikajancsik vagytok nem huszárok, jobban ugorjatok!)

Egyik huszár meg annyira vakmerő volt, hogy celtábláját is feljűk mutatva imigyen kiáltott vissza:

— Das ist centrum, daher schiessen!

— Ne bolondozzatok, kiáltottam reájuk, mert még utóbb valami gazdátlan golyóbis belétek botlik.

Szerencsésen megmenekülve, lassan tovább állottunk; s a poroszok is összeszedelőzködve visszatértek. A porosz kommandás utánunk kiabálta:

— Das war ein echter Reiterstickel. (Ez valóban igazi huszárstikli volt.)

En is visszafordultam s a következőkkel válaszoltam:

— Das kann nur ein ungarischer Huszár machen. Adió Herr Kamerad, lernen sie in Berlin besser reiten. (Ezt csak a magyar huszár teheti. Volt szerencsém, tisztársam, Berlinben jobban tanuljon meg lovagolni.)

Mint tudva van, a königgrázi veszített csata után az olmtűzi vár alatt szándékozta a hadvezetőség megmaradt összes csapatainkat összpontosítani. A negyedik hadtesttel a mi ezrvdünk is idevonult; s az erősség védelme alatt néhány napi pihenőt tartottunk.

Olmtűz alól ezredemmel — mint az élelmezési osztály fedezete — jutottam közel, bb a magyar határhoz és a további visszavonulás fo-

lyamán ezen élelmezési osztályt egészen a magyar határig lekisértük.

Nemsokára édes hazánk földjére léptünk s Trencsén vármegye Miava nevű községébe értünk, ahol néhány napig pihenőt tartottunk. Közbenközben kémszemléket végeztünk, mert azt a hirt vettük, hogy már a poroszok is átlépték a határt, s hallottuk, hogy Klapka a hevenyészve alakított magyar légiójával Trencsén város felé közeledik.

Két napig portyáztam órjáratommal Trencsén felé, de sem az ellenséget, sem Klapka légióját azon a vidéken nem találtuk.

Visszatérbőlen egy gyanus ember tünt fel előttünk, amint előlünk szökni igyekezett. Huszárajaim közül kettő azonnal utána iramodott s nyakon csipve elibém vezették. Amint kimitoztuk, a nála talált okmányokból kitűnt minden kétséges kizárólag, hogy az illető veszedelmes kém volt. Ruházatát és csizmáit átkutatva, a csizma talpában rendszeres „Orde de bataille“-t találtunk, mely hadtestünk ezredei és összes csapatai, valamint azoknak létszáma tekintetében a valóság-nak teljesen megfelelő adatokat tartalmazott. Bizony szegény ördöggel nem valami simán bántunk el, mert a vezénylő tábornok a veszedelmes kémét mihamarabb felkötötte.

Trencsénből Nagyszombatban keresztül Pozsonynak folytattuk az elvonulást s ott átkelve a Dunán, Parndorfon és Bruckon keresztül Bécshez közel Hütteldorfba érkezünk. Ott mintegy két hetet pihentünk, mely idő alatt ezredünk is kiegészült az eredeti létszámra a Galiciában visszamaradt tartalékjából. Midőn az ezred ismét teljes létszámmal rendelkezett, Bécsben a schmelzi gyakorlótéren Albrecht főherceg szemlét tartott fölöttünk.

A szemle után azonnal beosztottak bennünket az olaszokkal küzdő déli hadsereghez s még

Mai lapunk 4 oldal.

bucsuebédet adott, a melyre — a mint a hely és körülmények lehetővé tették, megyénk és városunk vezető elemeit a tisztikar főbjeit s a városi papságot vendégül látta. Az ő gyengéd lelkektől megszokott módon vett bucsut vendégeitől. A kikben városunk egész közönségét óhajtott látni. Elhárított magától minden ünneplést s mint az apostolok nagylelkű utódja, a maga érdemeit másokra hárította. Vasárnap asztali beszédjében X. Pius pápát s az apostoli magyar királyt életette, hétfőn pedig dr. Prohászka Ottokárra, egyházmegyénk új püspökére emelte poharát, kérve mindenkit, hogy azt a szeretetet, mellyel eddig iránta viseltetett megyénk és városunk közönsége mind utódjára hárítsák. Vendégei a legmélyebb elérzékenyüléssel hallgatták a főpásztor szavait, a kiből az alázatos szívű Jézus tanítványát tekintették s a ki szeretni tanulta őt négy esztendő ittléte alatt, az ezt a szeretetet elmulhatlan zálogként fogja őrizni a jövődre.

Szinte általános volt az óhaj, hogy a város és közönsége nevében adjon valaki viszhangot a bucsuzás érzelmeinek, a főpásztor kérésére azonban, a ki szinte félve kerül minden ünneptelést, a válasz szavakban nem, hanem csak a szívek szeretetében nyerhetett kifejezést.

Itt jegyezzük meg, hogy Székesfehérvár város törvényhatósága Havranek József kir. tanácsos polgármester vezetése mellett csütörtökön d. e. fél 12 órakor fog tisztelegni Ó Nagyméltóságánál.

— **Adomány.** Dr. Városy Gyula kalocsai és bácsi érsek a Vizivárosi Szent Szív templomra 1000 koronát ajándékozott Áldja meg az Isten érte.

— **A belvárosi kath. kör estélye.** A székesfehérvári belvárosi kath. kör 1906. évi január hó 7-ikén, vasárnap, a szent István-teremben estélyt tart következő műsorral:

1. **Leonóra** („Fidelio” III. sz. nyitány) Beethoven-től. Előadja a m. k. V. honvédkerületi zenekar Frycsaj Richárd vezetése mellett.
2. **Kereszténység és kultúra.** Előadás. Tartja: dr. Giesswein Sándor apátkanonok, országgyűlési képviselő.
3. **Dalok** a „Gül-Baba” c. operettből, Huszka

az nap elindultunk vasuton Karinthia Filach városa felé. Filachnál a vonatból kiszállva, Arnoldstein, Treviso és a híres Malburgette városon keresztül Pontafel és Pontebana felé vonultunk az olaszországi ellenség ellen. Mi alkottuk az olasz földre benyomuló hadtest elővédjét.

Az ellenséges olasz hadsereg Pontafel és Pontebana mellett bukkantunk, mely a határvárosokat megszállva tartotta. Az elővéd élén f század huszárral lovagoltam, midőn az olasz belságliekt (vadászok) egyszerre lövéssel fogadtak. En rögtön jelentést küldtem a minket követő hadtestparancsnoksághoz, mire egy csapat úri vadász vette fel a harcot a támadó olaszokkal szemben. Elénk puskatűz között sikerült az olasz hadsereg előretolt csapatát Gemonán keresztül Osoppo kis váráig visszanyomnunk. Gemonát elfoglaltuk s Osoppo és Udine felé figyelő őrsöket állítottunk.

Két nap múlva örömmel vettük a hírt, hogy nyolc napi fegyverszünet jött létre. Gemonában azután mintegy két hónapig pihent ezredünk, mert közben úgy az északi támadóval — a poroszokkal — valamint Olaszországgal is létrejött a végeleges béke.

Még a fegyverszünet alatt egy alkalommal szokatlan vendégséget is rendeztünk. Ugyanis a demarkációs vonalak kijelölése után, a velünk szemben táborozó olasz vadászok főhadnagyát, a „belságlieri prima tenente”-t meghívtam hozzánk egy kis jó magyar tábori gulyásra. Punoti főhadnagy elfogadta a megisztelést s átjött hozzánk Gemonába. Csinos, vigkedélyű turin gavalér fiú volt, pompásan mulatott s jó barátságot kötöttünk vele.

Jenőtől. Éneklő zongorakísérettel: *Kétszék Elek.*

4. a) **Román**, Mosshammertől.
 - b) **Homage a Milton**, Oberthürtől.
- Hárfa solo zenekar kísérettel. Előadja a honvédzenekar.
5. **Tudod ugy-e...?** Palotásy-tól. Előadja a katolikus kör férfikara dr. *Kucfel Ferenc* vezetése mellett.
 6. **Magyar induló** (Rákóczi) a „Faust kárhozátaból,” Berlioz Hektortól. Előadja a honvédzenekar.

Örömmel hívjuk fel olvasóink figyelmét a katolikus kör e minden tekintetben fényesnek ígérkező estélyére, melynek számai szinte pazarul vannak összeválogatva. Dr. *Giesswein* Sándor előadása elé joggal néz nagy várakozással a város tdnívágyó, intelligens közönsége. A tudós szerző, ki magyar, latin, német, francia és angol nyelven írt, magas színvonalon álló tudományos munkáival a legkiválóbb assyrio- és egyptológusok hírében áll a külföld előtt is, egyúttal a magyar keresztény szociális akció elsőrangú vezérférfa. A *Gül-Baba* énekszámainak előadásával a kath. kör valósággal „modernkedik” s a vidék számos színpadát megelőzve gyönyörködteti közönségét (Gábor diák néz-bűs dalaival. A dalárda *Palotásy*-féle darabjával a mult évi szombathelyi dalosversenyen a diögryri acélgár hivatalnokainak dalárdaja a legelső díjak egyikét vitte el. *Frycsaj* ismerjük. Zenekara, főleg a szent István-terem figyelmess hallgatósága előtt mindig kiváló dolgot produkál. Az előadandó hárfaszólok bájos szépségéről a szakértők a legnagyobb lelkesedéssel beszélnek. Berlioz „Rákóczi indulója”-ról mit szóljunk? Mióta két év előtt a honvédzenekar a „Parsifal”-t bemutatta Székesfehérvárnak, azóta jelentősebb zenei esemény városunkban nem történt, mint lesz a vasárnapi „Magyar induló” előadása. jövő számunkban visszatérünk rá.

Mint halljuk, az estélyt már is a szokottal jóval nagyobb érdeklődés mutatkozik.

Az estélyt az illásztis vendég, dr. *Giesswein* Sándor tiszteletére *larsvasora* követi, melyre már eddig is száznál többen jelentkeztek. Ha a jelek nem csalnak, a vacsorát az ifjuság valószínűleg *lincsal* fogja megpaktolni.

— **Egyházmegyei gyász.** Az új esztendő egy szomorú és egy megdöbbentő hírrel lepté meg a székesfehérvári egyházmegyét. Az egyházmegyei lelkeszeinek amugy is ritka soraiban nagy és nehezen pótolható rést ütött a halál. Az egyik áldozat öszfürtű aggastyán volt, de a kinek

látszólagos vasegészsége még sok esztendőt ígért az egyházmegyei szolgálatában, a másikkal elhunya mindenütt megdöbbentést fog kelteni.

Kóroda Ferenc kozmai plebános Szylvester-napján virradóra szívészélhűdésben váratlanul elhunyt. 77 évet élt, ebből 49-et az egyházmegyei szolgálatában töltött el s 40 évig lelkipásztorokodott a Vértések egyik legvadregényesebb pontján, Kozmán. Szinte úgy látszott, mintha az acélos levegő legalább 100 esztendőt ígért volna a pirosposzsgás öregurnak, de jött a halál s alig egy két óra alatt véget vetett az öreg ur működésének. Kicsiny faluja ki-mondhatatlan szomorúsággal kísérté jószág atyját, a lelkek buzgó pásztorát a temető csendes magányába.

A másik hír Iszkaszentgyörgyről érkezett hozzánk ma reggel Horváth Sándort, a község plebánosát reggelre ágyában halva találták, mellette fektült a pisztoly is, a mely szerencsétlen életének végét vetette. Horváth Sándor régóta szívhajban szenvedett s már ifju éveiben sokszor üldözési mániá vett rajta erőt. Fiatal káplán korában többször megtörtént, hogy oly kimagyarázhatatlan félelem fogta el, hogy a szószékre egyáltalán nem mert fellépni s principálisának szinte kényszeríteni kellett őt a fellépésre. Az utóbbi időben folyton betegeskedett, szívujja fokozottabb mérvben vett rajta erőt, úgy, hogy Molnár István isztiméri káplánt az egyházmegyei hatóság hosszabb idő óta segítségére rendelte. A napokban Horváth levelet írt Klauz György püspöki irodáigazgatóhoz, a melyben szinte esdekelve kéri, hogy Molnár káplánt, a kivel nagyon meg van elégedve valahogyan el ne tegyék tőle és mást melléje ne adjanak. Klauz György dr ismerve betegségét s szörnyen aggályoskodó természetét, s am-bár épen nem volt tervbe véve, hogy mást küldenek segítségére, megnyugtatta a szerencsétlen embert. Nővére, a ki háztartá-

V.

1861. október 1-én vonult ki ezredünk az olasz földről és visszatérve Filach városába, a telet ott töltöttük. Felső Karinthia Alpesei között igen jól éreztük magunkat.

A következő tavaszon ezredünk állandó tartózkodási helyül Morvaországban a magyar határmenti részét jelölték ki, ahova — amint az alpesi hegyvidék utján könnyebben járhatókká váltak — el is költöztünk. Valóságos hannaháti ut volt ez, ha nem a szerencsétlenségeket, hanem a hegyi utak fáradsalmait vesszük tekintetbe. Felső Karinthia Alpesein keresztül Frisachon marsolunk at, érintettük a stíriai Alpokat, Leobent, Mürzschlagot, majd a híres Semeringi hegyeségen át Glognitzot. Alsó-Ausztrián keresztül Bécsen át végre Lundenburgnál beértünk Morvaországba, hol az ezred törzse Wesselben, a többi századok pedig a Morva völgyében Biseutz, Straznitz, Ung-Radsch és Ung-Ostrau városokkában helyezkedett el.

En e vidéken csak nagyon rövid időt tölttem, mert már 1867 tavaszán a koronázás alkalmából a Mária Terézia királyné statutuimai szerint új életre keltett magyar gárdához szemelt ki ezredjezem. Összesen 40 tisztet válogattak ki a magyar huszárezredékből s mindannyiunkat egyforma szürke lóval láttak el. Festői egyenruházatunkban a koronázási ünnepélyek alatt általános feltűnést keltettünk Budapesten.

Mindig szívesen gondolok vissza az udvar fényében eltöltött gárdista napjaimra, azonban később a téltenséget megunva, visszatértem ez-

redemhez s a bécsi helyőrségben szolgáltam tovább.

Ezen évben tartatott az első brucki nagy hadgyakorlat, mely azóta a szokásos nagy hadgyakorlatokban leli folytatását. Ennek az első modern hadgyakorlatnak főparancsnokai József kir. herceg és Philippovits báró voltak. En ez utóbbi mellé ordonanc tisztként voltam beosztva. Ebbeli ténykedésenről a hetedik huszárezred parancsnokságához magától Philippovits tábor-szernagyától intézett átiratban történt reám nézve nagyon elismerő említés.

A hetvenes években ezredünk hadkiegészítő helyére, Baranya és Somogyvármegyékbe rendelték. Azóta az egész ezred törzse Pécszet szekelt. Eleinte különösen a Drávacenti községekben nem valami szívesen fogadta a nép huszárajunkat, de később nagyon megkedveltek bennünket a vidéken is, s különösen mi tisztikar pompásan éreztük magunkat itthoni állomásunkon.

1876-ban levonultunk a Száva mellé s majd két évig figyelő szolgálatot tettünk a török uralom ellen mozgóldó boszniai felkelőkkel szemben.

A török határon szintén kordont vontak s Török-Samaczon redifek állomásoztak. Ezekkel gyakran érintkeztünk, többször meghívtuk tisztjeiket a samaczi török előkelőséggel, bégekkel együtt táborunkba Babina Gredára. Mulattunk rajtuk, mikor a villa helyett ujjakkal szedték a tából az ételt.

(Folyt. köv.)

sát vezette, ismerve súlyos idegbaját, éjente többször utána szokott nézni, hogy nincs-e bátyjának valami baja. Az éjjel, ámbár többször akart a beteghez bemenni, zárt ajtót talált s zörgetésére s kérdéseire semmi választ nem kapott. Szörnyű aggodalomtól eltelve, reggel 3 órakor Molnár István káplánnal feltörték az ajtót s ott találták a szerencsétlen embert ágya mellett elterülve, fején a halált okozó sebbel s mellette a pisztolyt, mely életét kioltotta Rögton segítség után siettek, de a megérkezett orvos csak a beállott halált konstatahata. Szerencsétlen tettét mindenestre örülési rohamában követte el, ámbár az adott körülmények dacára az is lehetséges, hogy idegen kéz oltotta ki életét. Horváth 56 éves volt. Nagykanizsán született, 1873 óta az egyházmegye papja, Csákváron mint káplán, Székesfehérvárott mint hitoktató, Alesuthon mint udvari káplán működött, 1886 óta pedig Izsaszentgyörgy híveinek volt buzgó lelkipásztora.

Karácsonyfa-ünnepélyek. A betlehemi kis Jézus szerető mosolya vette körül azt a tizenkét szegény gyermeket, kik karácsony estjén a velencei br. Gudenus Géza kastélyban körülállták a nekik felállított karácsonyfát. Mily könnyű is megnyitni az eget s lehozni boldogságának egy atomját tizenkét gyermeki szívébe! Nem kell hozzá más, mint szeretet. Annak a szeretetnek egy parányja, melynek megtestesített győzelmét ott látjuk a betlehemi jászolban. Egy parány ebből boldoggá teszi az emberi szívet s ha több van, boldogít más szíveket. Ez a szeretet állította a nemes főúrral ana karácsonyfát, melynek csillogó fénye tizenkét szegény gyermekre esett, kiknek a kis Jézus hozott új teli ruhát, hogy ne fázzanak, napokra való kalácsot, hogy ne éhezzenek, sok cukrot és iatékot, hogy örvendjenek. Az a tizenkét pusztai gyermek boldogan állott ott a soha nem látott karácsonyfa fényében s fogalmukat meghaladó bősége egy jobb, egy szebb hazába ragadta lelküket, hol nincs szegénység, nincs fájdalom. A szegénység e gyermekeinek szívében bizonyára még vénkorukban is visszarezeg ez est emléke s imáikba foglalják a nemesszívű családot, mely egy pillanatra feledtette velük az élet nyomorúságát.

A Kálcsi K. ifjúsági egyesület 24-én este 5 órakor saját helyiségében igen szép ünnepet rendezett. Ennek felolvasás szavaiatok váltották fel egymást és tették emlékezetessé az estét nem csak az ifjaknak, de az érdeklődő közönségnek is. Végül pedig a karácsonyi ajándékok kiosztása következett, melyek a karácsonyfa alatt felhalmozva, már régóta magukra vonták az érdeklődők kíváncsiságát. Jelenleg 56 tagja van az egyesületnek, de az érdeklődés mindig nagyobb lesz. Az anyagi felvirágzás körül nagy érdemei vannak O. Exc. Zichy Agost gr. urnak, úgy leányainak Zichy Mária és Felora grófnőeknek. A grófnők az egyesület patronizálását nagy örömmel vállalták el és igazi kedvvel teljesítik. Adja Isten, hogy a szép remények a melyekre az egyesület jogosít — mind valósággá legyenek.

A Csákvári Kath. Legény Egyesület karácsony másnapján a Csákvári Kath. Legény Egyesület zsuffolási megöltött helyiségében előadta „Az igazság felé” című, Erdősi Károly által írt 3 felvonásos társadalmi színművet. A kitűnő és szerlelt tanulságos darabot a legényegyleti tagok a szerepek szorgalmas betanulása és átérzése mellett a közönség zajos tapsai közt nagy sikerrel hozták színre.

A székesfehérvári felsővárosi kath. kör 1906. január 6-án délután 5 órakor a Kath. Legény egyesület dísztermében (Távirdu utca 6. sz.) a kör dalárda-alapja javára ünnepélyt tart a következő műsorról: 1. *Kápolna*, Kreutzertől, előadja a kör dalárda. 2. *Felolvasás*. Tartja főt. Kolb Ciprián cist. r. tanár. 3. *Grammofon*. 4. *Angyal szívek karácsonya*. Előadják az ezredes isk. V. VI. oszt. tanulói. 5. *Szavalt*. Horváth Ilona ezredés isk. VI. o. t. 6. *Háromki-*

rály. Előadják: Már, Málics, Fekete, Virág kör tagok. 7. *Felolvasás*. Előadja a dalárda. Jegyek előre valthatók: Kováts Antal városzházi rovidáru üzletében, a felsővárosban: Világossy K.-nál és a ker. fogy. szövetkezetben.

Lapunk legközelebbi száma a szombati ünnep miatt penteken este jelenik meg.

A mentők munkája. Derék mentőink december hóban a következő munkát végezték a szenvedő emberiség javára: Beteg szállítás 29, Szállítás segély nyújtással 5, Csak segély nyújtás 3, Vak látása 4, Hulláshállítás 4, Színházi szolgálat 37, Templomi szolgálat 5, összesen 87 esetben. 1905. évben összesen 488 eset, felállítás óta 2030 esetben szolgáltak némes misszióknak.

Bory Jenő. A tehetséges fiatal szobrász a napokban kezdte mintázni a városház egyik termében Havranek József kir. tanácsos polgármester mellszobrát, a ki naponta néhány órát ül az ifjú művésznek. A rövid idő, mióta Bory új munkájával foglalkozik, ismét bebizonyította, hogy Istenáldotta tehetsége van.

Hazatért. Nagy öröm érte ma Pénzes Imre városi bizottságot és nejét. A mekkora volt a szomorúsága és aggodalmuk éveken keresztül, epen oly nagy a vigasztalásuk ma. Par hónap hján négy esztendeje, hogy egyetlen fiuk, Pénzes József gondolt egy mereszét és nagyot s valami sziv ügyből kifolyó elkésredésében beállt francia legionáriusnak. Hosszu idő keresztül „szak-Africában, Algeriában szolgált s az orani helyőrség tagja volt. Később Aziába, Hátsó-Indiába, a franciak Annam nevű tartományában teljesítette a francia legionáriusok nehéz munkáját. Úgyessége, mérnöki tudása, pompás rajzoló képessége sok előnyt biztosítottak számára s talán ez, meg az edzett ifju vasegészsége volt az egyik oka annak, hogy míg a legio katonái annyian aldozatul esnek, ő szerencsésen megszabadult minden veszedelentől. Szülői Havranek József polgármester, illetőleg Szógyény Marich László berlini nagykövetség utján minden lehető elkövettek megszabadítására, de fáradozásuk éveken keresztül sikertelen volt, míg végre a szokatlan klíma által okozott kisebb jelentőségű baja megszabadította őt is, szülőit is súlyos megpróbáltatásokból. Marseillen, Genuan keresztül ma már visszaérkezett szép magyar hazájába, határtalan boldogságra és öröme az ő közbücsülésnek örvendő szülőinek és ismerőseinek.

A tuberkulózis ellen védekező egyesület hétfőn, e hó 8-án d. u. 13 órakor tartja alakuló közgyűlést a vármegyeház nagytermében.

Megrendítő szerencsétlenség. Amint értesítenek bennünket, az elmúlt napok téli vadászatai alkalmával súlyos baleset érte a velencei közbirtokosság elnökét Meszleny Pált. Vadászat közben ugyanis fegyverének szerkezete megromlott s a mellécsőben lévő négy töltény gyors egymásutánban robbant fel, mely összezuza balkezének két ujját több sérétszem furta át jobbkezféjét is. A közszeretben álló s népszerű földbirtokos szerencsétlensége mely részvétet kellett ismerősei körében, kik aggodva várják a Vereskereszt kórházból a hirt hogyléte felől

Halálozás. *Krentz* János egyházi, a székesegyház sekrestyése vallásunk vigasztalásával megerősítve, hosszas szenvedés után 56 éves korában, e hó 30-án elhunyt. Személyében egy talpig becsületés, józan, jólelkű ember hagyta el a földi létet, a kinek az élete csupa jórátörékvő szolgálatkészség volt s életében általános népszerűséget, halálában pedig annál őszintébb részvétet kellett. De másrészt megdöbbenne állunk meg szerencsétlen családjának sorsa előtt. Két esztendő alatt pusztult el a tudóvészben a kenyéresző családapa, a családanya, egy 15 éves fiuk és egy 14 éves leányuk. Borzasztó tanúsága ez a tudóvész kegyetlen romboló, erejének. Egy szerencsétlen lakás, a melyben a bacillusok lettek a gazdák, kérlelhetetlen számíttással gyilkolja sorra áldozatait. Ha a tuberkulózis ellen védekező egyesület példát keres, ennél a szerencsétlen családnál megtalálhatja. De hát ki adja vissza a családnak elvesztett szeretetét?

Milliók temetése. Egyik fővárosi boulevard lap írja azt a félig tréfás, tulajdonképpen pedig nagyon is komoly hirt, a mely bennünket, fehérváriakat is közelről érdekel. Tisza István hírhedt vállalatából, a Magyar Ipar és Kereskedelmi Bankból, mely díctelen pályafutása után csufos véget ér, nem maradt meg egyéb, mint a tömérdék részvény, amelyekért milliókat fizettek ki azok a könnyelmű emberek, akik komolyan vették Tisza István vállalkozói koncepcióját és biztak ügyességében és szerencsésében, melyről azóta kiderült, hogy nem elégséges egyébre, mint arra, hogy falusi akadályversenyek győztesévé avassa a derék grótot. A bankról köz tudomásu, hogy egy petróleum-vállalat buktatta meg, melyet Romániában alapítottak. Csakhamar nyilvánvalóvá vált, hogy a forrásokban nincs petróleum és felszámolás alá is jutott a részvénytársaság. A képviselőházban és a bíróságok előtt sajtópör alakjában azonban sokszor szóba kerültek a bank belső ügyei, amelyek sok kellemetlen percet szereztek Tisza Istvánnak. A bank haldoklásában most elérkezett egy utolsó akushoz. A sok milliót érő részvényeket tegnapelőtt délután zart Tauszki-kocsin átszállították a bank trezóriájából Gaszner közjegyző irodájába, ahol külön szobában helyezték el. Holnap délután kivisik a részvényeket a cinkotai villamtelepre, ahol a legszűkebb családi körben, csendes részvél el és köszörük mellözésével elégetik. . . . A szép ünnepélyen, mint értesülünk, Tisza István nem jelenik meg.

A korcsolyapálya megnyitott! Tagsági jegyeket Zavodnik Sándor cukrászdájában, egyes jegyeket pedig az egyleti helyiségben kaphantak a kedves sport kedvelői.

Rendkívüli közgyűlés a vármegyénél. A múlt évi október hóban tartott rendes közgyűlés 235,0828 sz. határozata folytán 1906. évi január hó 8-án d. e. 11 órakor a vármegyeház I. emeleti dísztermében rendkívüli közgyűlést fog tartani. A tárgy érdekesebb pontjai: Több község évi pénzüri számadása. Mány községnek 56 □-öl terület eladására vonatkozó határozata. Szár községnek a gazdasági ismételő iskolai tanító fizetésére vonatkozó határozata. Harminkilenc község 1906. évi költségvetése. Vertesacsba és Széshalombatta községek pótadók leírására vonatkozó határozata. Sárkeresztúr község határozata tulajdonjog átruházása tárgyában. A budapesti állatorvosi főreáliskola „Diak Otthoná”-ban egy ifju élelmészére segély megállapítása. Jegyzői nyugdíjszabályrendelet módosítása. Dr. Pajzs Gyula és trsai felebbezése Ráczalmás község képv. titületének határozata ellen az elhagyott gyermekek kiültása tárgyában. Az árvalház és a kórház fűtési szükségletének biztosítására vonatkozó szerződés jóváhagyása. A fejérmegyei és székesfehérvári tuberkulózis elleni vélegyleti igazgató választmányába tagok választása. Adony község képviselő testületének az utcák és terek mocsarainak levezetése tárgyában hozott határozata.

Községi képviselőválasztások a móri járásban. Mór község kivételével mindentűt a napokban fejezték be a községi képviselőválasztásokat. Az eredmény a következő: Bodajkon megválasztottak: Kovács László, ifj. Szűcs János, Hegyi Mihály, Kerestény János, Hegyi Imre és Pap Móritz. — Söréden: Kádár Mihály, Pázmánszky János és Pázmánszky Imre. — Isztiméren: Fürnstahl Márton, Schmidt József, Gulrich József, Pratsler Pál és Winkler Márton. — Guttamásiban: Huber Mihály és Ripl József. — Balinkán: Hoffler Antal és Szent Tamás. — Bakonykutiban: Schwarcz János és Kreitner Adam. — Gánthon: Schüller Mihály, Neukum Mihály és Schweighardt József. — Verteskozmán: Bischof Ferenc, id. Ausmann György és Ausmann István. — Csákváron: id. Magyar János, Sáfán János, Héring András, Fazekas Ferenc, Mathauser István, Palancz Károly, Gulyás Pál, Tobak Pál, Magosi János és id. Pap János. — Nagyvelegen: Molnár M. János, Salamon Pál és Barath János. — Csurgón: Kerestés Sándor, Gutai Gábor, Simon Márton, Balázsik András és Pap József. — Pusztavámon: König Simon, Unger Pál, Fendt András, Wagner Márton és Fazekas Pál. — Csókakőn: ifj. Remete Mihály, id. Vég János, Fűredi József, Vég Mihály és id. Makk János. — Magyaralmason: Makovi András, ifj. Sekura János, ifj. Kindl Ferenc, Rideg János és Németh János.

— **Botrány.** Magyar József demkóhegyi lakos nem áldomás nélkül bucsuzván az ő esztendőitől, Szilveszter estéjén meglehetősen beszélszelve ment a székesegyházba a háláadó istentiszteletre. Az ittas ember bolond esztéje megbotránkozott azon, hogy a nők a fejükön hagyják a kalapjukat s a jogegyenlőség elve alapján ő is föltette a kalapját. A körülállók rászóltak illetlen viselkedése miatt, mire kiabálni és karomkodni kezdett. A zsufolásig megtelt templom ajtatoskodói sokáig nem tudták mire vélni a különös zajt s mélyen megbotránkoztak a megtévedt ember viselkedésén, a kit a rendőrök csakhamar a város-ház hűvösebb helyiségeiben helyeztek el.

— **Az Iparoskőr teaestélye.** Az iparoskőr Szilveszter napi teaestélye várakozáson felül sikerült. Nagybán emelte az ünnepély fényét Havranek Antalnak az iparoskőr agilis elnökének humoros felolvasása. Jelenvoltak: Asszonyok: Bohn István, Berveiler Ferencné, Dittmár Károlyné, Esser Alajosné, Günsberger Károlyné, Gyurkovits Józsefné, Hegedüs Elekné Horváth Istvánné, Illés Józsefné, Jávorszky Ferencné, Kőrös Gyuláné, Koller Sándorné, Kalmár Lajosné, Keller Józsefné, Kolman Józsefné, Kaufman Simonné, Klein Györgyné, Márton Simonné, Mikó Józsefné, Mikola Andrásné, Nyitrai Pálné, Németh Sándorné, Percz Imréné, Preiner Ferencné, Resnyál Lászlóné (Budapest), Radó Tamásné, Sztupa Jánosné, Szalkolcai Lajosné, Stigler Lajosné, Szép Károlyné, Szalay Józsefné (Budapest), Vida Elekné, Zúgor Józsefné. Leányok: Szalkolcai Irén, Resnyál Paula (Budapest), Tóth Boriska, Klein Juliska, Juhász Ceza és Margit, Néveri Erzsi.

— **A zülles útján.** Mintegy két hóval ezelőtt történt, hogy a székesfehérvári rendőrség Bitskey Konstanciát, a balázsfalvai állami iskola volt igazgatónőjét kitiltotta a város területéről, mert beigazolást nyert, hogy Bitskey Konstancia napokon keresztül csavargott a városban lakás és foglalkozás nélkül. Az egykori igazgatónő már másfél évet a börtönben is töltött, mert kitünt róla. Hogy tagja volt egy pénzhamisító bandának. A kitiltott nő most ismét visszatért Székesfehérvárra, de nem sokáig élvezhette az öskoronázó város levegőjét, mert a rendőrség tudomást szerzett megérkezéséről s letartóztatta. Bitskey Konstanciát illetégségi helyére toloncolják.

— **Kabáttolvaj.** Szabó József lakás és foglalkozás nélküli csavargó új napján behatolt Kovács Mihály városi végrehajtó lakásába és onnan egy hosszú télikabátot elloptott. A lopott jöszágnak azonban nem sokáig örülhetett, mert Kovács másnap az utcán felismerte kabátját a tolvajon és egy rendőrral letartóztatta. Szabó József tagadja a lopást és azt állítja, hogy a kabátot úgy vette, de mutlja elég bizonyíték arra, hogy csakis ő lehetett a tettes. A rendőrség Szabót letartóztatta.

— **Gabonatorvaj legények.** Hajnal József, Nagy P. István, Béres József, Herman Pál, Kalmár István lovasberényi lakosok az elmúlt hét egyik napján délután 3 órakor betörték a családjával távollevő G. Szabó János földmivesgazda házába és a kamrából nagybömbnyiségű gabonát loptak. A tolvajlásnak azonban hamarosan nyomára jöttek és a tetteseket feljelentették a helybeli kir. törvénszéknél.

Nincs többé fejkorna!

A világhírű Bergman a Comp. (Dresden és Teichen) fejkorna pomádé háromszori használata teljesen megszünteti — Kapható: **Koronafi Károly** fodrász-üzletében, Nádor-u. 13. *Egy légyel: 1 kor. 20 f.*

Színház.

Dec. 31-én.

Fehér Anna. Premier, a melyet Gárdonyi Géza, a jelen irói generáció egyik legjelesebbje írt — már láttalanban fölér egész sikerrel. S még sem érte el. Sem a színház, a mely szinte kongott az ürességtől a (paholyok ug szólván tel-

jesen sötétek voltak), sem a darab, a melyről már az első előadás után elmondhatjuk, hogy nagyon rövid életű lesz. Pedig a legjobb és legrátermettebb erőink mindent elkövettek a siker érdekében. A darab tárgyát a betyár romantikából vette. Fehér László (Margittai) férjhez akarja menni a hugát, a bájosan kedves Annát (Javor Aranka). Készülnek a lakodalomra. Jönnek a kénok, midőn megjelenik Salamon (Timár Béla), a lókupec és 400 pengőt ígér Fehér Lászlónak, ha ellopják az uraság derejét. A legény szabadkózik, a cimboráinak szintén nem akaródzik, mert a statárium ki van hirdetve. De Salamon csábítása celt ér. Törbe jutnak, mert lestek már rájuk, elfogják őket s Fehér László egy lövést is kap. Börtönbe jutnak. A szolgabíró (Bátosy), a ki előbb szemet vetett már Fehér Annára, a leány hosszas könyörgése után megígéri, hogy megszabadítja a bátyját, ha a leányt bírhatja. Anna megborzad, de a szolgabíró raffinált érzéketlensége győz. Igéretét azonban nem teljesíti, Fehér Lászlót felakasztják, mire huga egy kétségbeesett és kétségbejítő jelenet után leszurja a szolgabírót. Egy igazi parasztdráma volna. A meséje azonban tulajdonoson egyszerű, vékony és állatszó, a mellett a Fehér Anna sorsa kegyetlenül nem szép. Nem csuda, ha a fővárosban is megpecsételték a sorát. Ott talán nem az utóbbi, hanem az előbbieket miatt. A mit a mi erőink itt produkálni tudnak, mindent ráruhaztak. Javor Aranka, a ki a legjobb erőnek nevezhetnénk, zajos sikerrel hódította meg a publikumot. A kétségbeesés szenvedélyes jeleneteiben viharosan megállta a helyét, ambar szívesen kivántuk már neki az elajulást. Az ő jóvóltaert is, a miénkért is. Erről azonban nem annyira ő, mint Gárdonyi tehetett volna. Margittai cigé jó volt, Bátosy, mint rendezés, még jobb. Timár pompásan alakította Salamon s a cigány szerepében Somogyi sokszor megkacagtatta a publikumot. Az utolsó felvonás első jelenetét a jóízű szívesen elengedte volna. Itt se Javor Arankát okozzuk, a ki a lehet legdiszkrétebb volt. A karzat sulhancái bután röhögtek, a jelenvolt hölgyek (mert hisz azok is szoktak színházba járni) pedig restelkedtek. Haha! a Vigszínházig még nem értünk el.

1906. január 1-én.

Ujév napján újból „Fehér Annát” láttuk ugyanazal szereposztásról. Az előadásról csak ugyanazt mondhatjuk, aminek már fentebb kifejezést adtunk.

Frank Balázs

kutmester, (I. Öreg-utca 5 sz.)

Elfogad kuffurást, ásást, szivattyujavitást, vízvezeték- és fürdőberendezéseket. Minden e szakmába vágó munkákat gyorsfuro eszközökkel, jutányosan és pontosan végez.

Akácfa eladás!

Seregélyes mellett (a buchini erdőn) ipari célokra szolgáló akácfa, naponta — vasár- és ünnepnapok kivételével — ott az erdőn, esetleg a seregélyesi vasútállomásra szállítva, eladó.

Alkalmas bognárfának, pajta- és góréoszlopoknak, kerítés és lugosducoknak, szőlőkarónak stb.

A székesfehérvári

Árpád-fürdő

december 31-én,
vasárnap reggel megnyílt.

Székesfehérvár városának és környékének egy teljesen modern, a legkényesebb igényeket is kielégítő, a legnagyobb eleganciával berendezett helyiség áll rendelkezésre.

GÖZFÜRDŐ:

Meleg, langyos és hideg medencékkel, villanyozó készülékkel, nagy zuhanykamrával, kényelmes pihenővel és fodrászteremmel.

A férfiak fürdési ideje:

A szerdai napot kivéve minden nap déli 1 óráig, csütörtökön és vasárnap délután 2-6 óráig.

A nők fürdési ideje:

Szerdán egész nap, hétfőn és pénteken délután 2-6 óráig.

Jegyek ára:

Egyes jegy 1 K. 10 f.
Szerdán és csütörtökön dé. . . 1 K. 20 f.
Tanuló és gyermekjegy K. 10 f.

MEDENCEFÜRDŐ:

Porcellánmedence:

Egy személynek 1 K. 20 f.

Kerámít medence:

Egy személynek K. 90 f.

Salon medence:

Három személyre 2 K. 10 f.

Családi medence:

Öt személyre 3 K. 10 f.

Lepedő K. 20 f.

Fordítókészlet K. 06 f.

Ha a medencefürdőt a fentebb meghatározottnál több személy kívánja használni, személyenként 20 fill. pótlójeget viltandó.

A helyes medencéknel minden medencere kabát jegy viltandó.

Megnyitási idő:

Naponként reggel 6 órakor.

Bezárási idő:

Május hó 1-től augusztus hó 31-ig este 8 órakor. Szeptember hó 1-től április hó 30-ig este 7 órakor.

Déli 1 és 2 óra között az egész fürdő helyiség zárva van.

Az igazgatóság.

A hidegvizgyógyintézet-, villanyos gyógyfürdőre és az uszodára vonatkozó tájékoztatást később tesszük közzé.

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában, Székesfehérvárott.